

สถาปัตยกรรมย้อนทับเวลา

เฉลิมชัย อาสายศ

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สุศตยูติ จารุณูช

คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อภาษาไทย:

“สถาปัตยกรรมย้อนทับเวลา” เป็นแนวคิดในการมองสถาปัตยกรรมผ่านตัวแปรของเวลา โดยเป็นการทำความเข้าใจผ่านมิติของการซ้อนทับที่เกิดขึ้นในพื้นที่ผ่าน บริบท (Context) กายภาพ (Physical) และพื้นที่การใช้งาน (Function)

เน้นศึกษาถึงมิติการซ้อนทับของเวลาผ่านงานสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญในเชิงพื้นที่ ที่ยังคงมีร่องรอยทางกายภาพจากอดีตที่ยังคงเหลือ ผ่านรูปทรง ผ่านวัสดุ ผ่านโครงสร้าง ผ่านการใช้งาน และผ่านกาลเวลา แต่ยังคงมีการใช้งานที่สอดคล้องทั้งในเชิงพื้นที่ เชิงกายภาพ และเชิงการใช้งานกับบริบทในปัจจุบัน

ในกระบวนการของการศึกษาเน้นการวิเคราะห์สถาปัตยกรรมผ่านเหตุของการคงอยู่ของสถาปัตยกรรมผ่านแนวคิดของพื้นที่ (Place) ประวัติศาสตร์ (History) กายภาพของตัวสถาปัตยกรรม (Physical) โปรแกรม (Program) การใช้งาน (Function) โดยเชื่อมโยงกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและอนุรักษ์สถาปัตยกรรม เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการ ขั้นตอน และข้อจำกัดของการพัฒนาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญในพื้นที่ซ้อนทับเวลา

โดยผลลัพธ์ของการศึกษาเน้นให้เห็นถึงคุณค่าเชิงทางความงามขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม คุณค่าที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ และคุณค่าทางจิตใจของผู้คนที่เข้าไปใช้งาน ที่เกิดการดำเนินงานร่วมกันขององค์ประกอบที่ซ้อนทับของสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นในผ่านกาลเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: สถาปัตยกรรม, ซ้อนทับ, เวลา

Architecture Regeneration

Abstract:

Architectural Regeneration is a concept that considers architecture through the notion of time. It aims to understand how time plays a role in generating multiple meanings in architecture through its relationship with architectural physicality, function and context.

This study focuses on the notion of time overlapping, through an investigation of projects that the past as well as the present play an equally important role in shaping and reshaping architecture. Through architectural forms, materials, structures, these projects are still relevant in terms of their usages as well as their physical affinity with the given contexts.

Both the chosen projects and the notion of Architectural Regeneration are studied through interrelated concepts of Place, History, Physicality, Program, Function, by relating theories about architectural conservation in order to understand both the projects and the concept.

This research suggests that Architectural Regeneration is both an important concept and a tool that will lead us to a profound understanding of not only the physical but also the psychological dimension of architecture from the past to the present.

Keyword: Architectural Regeneration, Time and Architecture

1. บทนำ

“สถาปัตยกรรม” ถือเป็นหลักฐานชิ้นหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นเสมือนเครื่องบอกเวลาที่ แสดงออกมาทางกายภาพ ผ่านทางแนวคิด รูปทรง โครงสร้าง วัสดุ บอกถึงลักษณะพื้นที่ วิถีชีวิต เศรษฐกิจของพื้นที่ ในช่วงเวลานั้น แต่แนวความคิดที่เกิดขึ้นกับกระบวนการพัฒนาพื้นที่ซ้อนทับในประเทศไทยเป็นการออกแบบเพื่อ ป้องกันและอนุรักษ์พื้นที่ซ้อนทับทางประวัติศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่ยังไม่มีการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ในเชิง ซ้อนทับประวัติศาสตร์หรือสถาปัตยกรรมที่ผ่านกาลเวลา ให้มีความสมบูรณ์แบบและปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัย เหมาะกับการใช้งานในปัจจุบันและสามารถทำงานร่วมกับผู้คนในพื้นที่โดยรอบได้อย่างแยกคาง

จากความสนใจในสถาปัตยกรรมที่ผ่านกาลเวลา เกิดเป็นแนวคิดในการศึกษากระบวนการออกแบบ “สถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลา” ที่เป็นการศึกษาถึงเหตุของการซ้อนทับและวิธีการการอยู่ร่วมกันของสถาปัตยกรรม เก่าและสถาปัตยกรรมใหม่ โดยมีแนวคิดในการมองสถาปัตยกรรมผ่านตัวแปรของเวลา โดยเป็นการทำความเข้าใจ ผ่านมิติของการซ้อนทับที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เกิดขึ้นในอดีตและพื้นที่ในปัจจุบัน ผ่านตัวแปร บริบทของพื้นที่ทางกายภาพของตัวสถาปัตยกรรม และผ่านทางพื้นที่การใช้งานที่ผ่านไปหลายยุคหลายสมัย

กระบวนการการศึกษา สถาปัตยกรรมในพื้นที่ทับซ้อนของเวลา จะเป็นเสมือนตัวช่วยในการมองสถาปัตยกรรมที่ซ้อนทับเวลาให้ที่เดิมที่มีอยู่และสิ่งใหม่เกิดความสัมพันธ์กัน และเชื่อมโยงเรื่องราวและการใช้ งานในอดีตและปัจจุบัน จะแสดงถึงแนวคิดและหลักการในการเพิ่มมูลค่าให้แก่สถาปัตยกรรม พื้นที่ และผู้คน และ เกิดเป็นเครื่องมือและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ที่ทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพของสถาปัตยกรรมเดิมและสถาปัตยกรรมใหม่และสามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างแยกคางภายใต้แนวความคิด “สถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลา”

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

1. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและความสัมพันธ์ของบริบทที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรม
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมผ่านรูปทรง วัสดุ และโครงสร้าง
3. เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ของการใช้งานในพื้นที่ทางสถาปัตยกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่มีความสอดคล้องกันระหว่างพื้นที่ทางสถาปัตยกรรมเดิมและพื้นที่ทางสถาปัตยกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น
4. เพื่อสร้างเครื่องมือที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มในงานสถาปัตยกรรมในเชิงความสัมพันธ์ของ บริบทคุณค่า และความงาม

3. วิธีการวิจัย หรือ เครื่องมือในการวิจัย หรือ ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนในการศึกษา กระบวนการ และวิธีการศึกษา

1. การเก็บข้อมูล

- ศึกษาถึงนิยามและความหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลาเพื่อกำหนดแนวทางในการศึกษา
- ศึกษากรณีศึกษาอาคารที่มีความซ้อนทับของเวลา
- ศึกษาถึงเครื่องมือและวิธีการ การนำไปสู่การซ้อนทับ

2. วิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และความเป็นมาของพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงถึงความเป็นมาจากอดีตและปัจจุบัน
- วิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษาเพื่อหาประเด็นในการซ้อนทับที่เกิดขึ้น
- วิเคราะห์วิธีการ เครื่องมือ และแนวคิดของสถาปนิกที่ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ

3. สังเคราะห์ข้อมูล

- นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสร้างตารางเปรียบเทียบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน
- นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านแนวคิดในเชิงบริบท (Context) กายภาพ (Physical) และพื้นที่การใช้งาน (Function) เปรียบเทียบแนวคิดจากกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- หากจุดร่วมของพื้นที่ซ้อนทับที่เกิดขึ้นนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการศึกษา
- นำข้อมูลมาสร้างเป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่พื้นที่ซ้อนทับเวลา

4. ผลการศึกษา

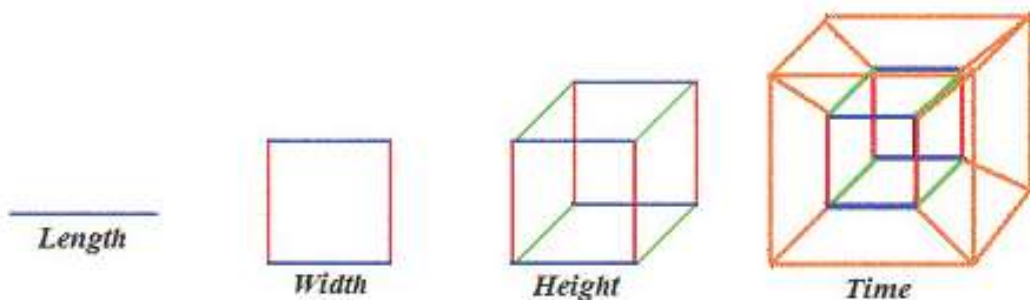
4.1 สถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลา

4.1.1 เวลาในงานสถาปัตยกรรม

ในปี พ.ศ. 2448 ทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษของ Einstein แสดงให้เห็นว่าการตรวจวัดพื้นที่และเวลามีความหลากหลายสำหรับผู้สังเกตการณ์ในกรอบอ้างอิงที่ต่างกัน สัมพัทธภาพพิเศษแทนที่ความคิดดั้งเดิมของเวลาด้วยความคิดของเวลาที่ขึ้นอยู่กับกรอบอ้างอิงและตำแหน่งเชิงพื้นที่

“เวลา” คือ “มิติที่สี่ของพื้นที่” ความต่อเนื่องของเวลาและสถานที่นี้กลายเป็นที่รู้จักในฐานะ “spacetime” ในฟิสิกส์ยุคใหม่สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกาลเวลา เรียกว่า “เหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติเชิง พื้นที่และระยะเวลา”

The Four Dimensions

ตารางที่ 1: แสดงความสัมพันธ์ของมิติของพื้นที่และเวลา

ที่มา: Hyperspace สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563, URL <http://homepage.eircom.net/~timetravelna/hyperspace.htm>

สถาปัตยกรรมอาศัยเรขาคณิตแบบยูคลิด (Euclidean geometry) และพิกัดคาร์ทีเซียน และพิกัดคาร์ทีเซียน (Cartesian Coordinates) ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งให้วิธีการที่ค่อนข้างตรงไปตรงมา และคงที่ช่วยทำความเข้าใจพื้นที่ที่สามารถวัดได้และแม่นยำมีบางครั้งที่เราเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา สถานที่ และวิธีที่สามารถหลอมรวมเพื่อสร้างประสบการณ์ในงานสถาปัตยกรรมที่ทรงพลัง ปรากฏการณ์ในสถาปัตยกรรมเป็นการศึกษาเชิงปรัชญาเกี่ยวกับประสบการณ์ของพื้นที่ที่สร้างขึ้น¹

สถาปัตยกรรมเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของเวลาที่มีผลต่อผู้ที่เข้าไปใช้งานที่ช่วย กระตุ้นประสบการณ์ในมิติของเวลาต่อผู้ที่เข้ามาใช้งาน ซึ่งมีคุณสมบัติเชิงพื้นที่เป็นองค์ประกอบซึ่ง เรียกว่า “Kairos” สำหรับอริสโตเติล ไคโรส (Kairos) เป็นบริบทเวลาและสถานที่ ที่เป็นเหมือน หลักฐานในการสนับสนุนทฤษฎีของเขา ชาวอินคาโบราณ (Ancient Incas) ถือว่าเวลาและพื้นที่เป็นแนวคิดเดียวกัน และแนวคิดเรื่อง “*ma*” ของญี่ปุ่นนั้นเกี่ยวข้องกับเวลาและสถานที่ Gunther Nitschke ให้คำว่า “*สถานที่ (Place)*” ในลักษณะดังต่อไปนี้ “*สถานที่คือผลผลิตของพื้นที่ที่มีชีวิต และเวลาอยู่อาศัยภาพสะท้อนของสภาวะจิตใจและหัวใจของเรา*” ความสัมพันธ์แบบคู่ของ *ma* ต่อพื้นที่และเวลาไม่ใช่ความหมายเพียงอย่างเดียว มันสะท้อนให้เห็นถึงความจริงที่ว่าประสบการณ์ ทั้งหมดของพื้นที่เป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างเวลาและประสบการณ์ ทั้งหมดของเวลาเป็น กระบวนการที่มีโครงสร้างของพื้นที่ “*時間*” (ตัวอักษร: เวลา-สถานที่) ถูกแสดงออกเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า “*space in flow*” ทำให้เวลาเป็นมิติของพื้นที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเวลามีความสำคัญต่อ ประสบการณ์ของมนุษย์ในสถานที่²

4.1.2 สถาปัตยกรรมบอกเวลา

สถาปัตยกรรมถูกสร้างขึ้นและเป็นเสมือนตัวแทนของเวลาและผู้คนในแต่ละยุค สิ่งสำคัญที่จะต้อง เข้าใจว่าทำไมสถาปัตยกรรมถึงถูกให้สร้างขึ้นในทุกช่วงอายุ สิ่งแรกคือความสำเร็จทางปัญญาของการ สร้างสิ่งประดิษฐ์ที่สวยงามและน่าสนใจ ประการที่สองคือความสำเร็จของมนุษย์รับรู้โดยรุ่นต่อมาในการดูแลของช่างฝีมือในการก่อสร้างการดูแลนี้ยังสามารถมองเห็นได้ในการซ่อมแซมและการปรับเปลี่ยนในภายหลัง ประการที่สามเราถูกดึงดูดโดยความรู้สึกของสถานที่ที่สร้างขึ้นโดยนักออกแบบและมนุษย์จำนวนมากที่อาศัยและทำงานอยู่ในอาคาร³

สถาปัตยกรรมเป็นเสมือนตัวแทนของเวลา ที่สามารถเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน และอนาคตท่ามกลาง เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นอาจจะถูกทำลายลงไปตามกาลเวลาอาจจะ ด้วยภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยเวลา ด้วยสงคราม หรือด้วยมนุษย์ แต่ตัวสถาปัตยกรรมก็ยังเป็นเสมือนตัวแทนที่เชื่อมโยงกับเวลาและสถานที่ ที่เป็นเหมือนตัวแทน จากอดีตที่สามารถอธิบายถึงลักษณะที่ตั้ง ภูมิประเทศ วัสดุที่ใช้ในพื้นที่ ลักษณะภูมิอากาศ ความเชื่อในด้านการก่อสร้าง และเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้สถาปัตยกรรมในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งก็ส่งผลต่อความเชื่อของผู้คนในบริเวณพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

ร่องรอยทางสถาปัตยกรรมนั้นเป็นเสมือนเครื่องเตือนความทรงจำที่ทำให้นึกถึงความเป็นมาใน อดีต และเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาแนวคิดเรื่องวัสดุ เทคโนโลยี และกรรมวิธีการก่อสร้างใน ซึ่งจะเห็นได้จากการพัฒนากรรมวิธีการก่อสร้างเพื่อรักษาพื้นผิวของสถาปัตยกรรมไว้ให้มากที่สุด ถ้าย้อนไปจากอดีตก็เริ่มตั้งแต่การใช้ศิลาแลง พัฒนาการวิธีการมาเป็นการใช้อิฐ มีการเผาอิฐเพื่อทำให้อิฐมีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น ต่อมามีการใช้ดินฉาบบริเวณผิวนอกสุดเพื่อช่วยปกป้อง

¹ Twlette Aamult. (2017). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2553 จาก URL <https://www.slowspace.org/metaphysic-timespace-and-architecture>.

² Twlette Aamult. (2017). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2553 จาก URL <https://www.slowspace.org/metaphysic-timespace-and-architecture>.

³ Bernard M. Feilden. (2003). *Conservation of Historic Buildings*.

พื้นผิวของอิฐให้ อยู่ยาวนานยิ่งขึ้น และต่อมาก็มีการพัฒนาคอนกรีตเพื่อลดขั้นตอนการเผาอิฐลงไปและสามารถผลิตใน ปริมาณ ที่มากขึ้น และมีการใช้คอนกรีตปิดผิวเพื่อปกป้องพื้นผิวของวัสดุไว้ให้สามารถทนต่อ สภาพแวดล้อมได้นานยิ่งขึ้น

สถาปัตยกรรมในอดีตนอกจากจะเป็นเสมือนตัวแทนของเวลาที่ถูกปรากฏขึ้นในพื้นที่ชั้นนอกสุดของสถาปัตยกรรม หรือเรียกว่าเปลือกชั้นนอกสุดของอาคาร ซึ่งพื้นผิวที่ปรากฏในสถาปัตยกรรมนั้นเป็นเสมือนเครื่องกระตุ้นความทรงจำที่เกิด ขึ้นกับอดีตและพื้นผิวที่ปรากฏนั้นก็ยังสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาวัสดุที่นำมาเป็นวัสดุก่อสร้างในปัจจุบัน⁴

4.1.3 มิติของการซ้อนทับของเวลา

สถานที่ สถาปัตยกรรมที่มีการใช้งานตั้งแต่ในอดีตและปัจจุบันยังคงมีการใช้งานอยู่ มีการปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการใช้งาน ผู้ใช้งานไปหลายรุ่น แต่สถานที่นั้นก็ยังคงอยู่ เรื่องราวที่เปลี่ยนแปลงต่างๆภายใต้พื้นที่หรือ สถาปัตยกรรมเดิมนั้นเป็นเสมือนการ ซ้อนทับของเวลา ผู้คน และการใช้งาน ที่ยังคงมีร่องรอยและเรื่องราวที่ส่งต่อผ่าน องค์ประกอบ ต่างๆทั้งเชิงบริบท เชิงกายภาพ และเชิงการใช้งาน

4.1.3.1 การซ้อนทับของพื้นที่

จากสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้พื้นที่ที่เป็นสถานที่ตั้งของสถาปัตยกรรมมีการ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่ง ที่ น่าสนใจของประเด็นการซ้อนทับของสถานที่ตั้งคือเมื่อบริเวณ รอบ ๆ ตัวสถาปัตยกรรมเปลี่ยนแปลงไปสถาปัตยกรรมมีการ ปรับตัวอย่างไรเพื่อให้สามารถดำรงคงอยู่กับบริบทใหม่ ๆ ได้หรือสภาพแวดล้อมใหม่ๆที่เปลี่ยนแปลงไป ให้ความสำคัญกับ สถาปัตยกรรมที่ตั้งอยู่เพียงใด จากแนวความคิดการออกแบบสถาปัตยกรรมให้เข้ากับบริบท การออกแบบสถาปัตยกรรมให้ เป็นส่วนหนึ่งของบริบท สถาปัตยกรรมให้กลืนไปกับบริบท เป็นแนวคิดที่ผู้ออกแบบพยายามใช้บริบทเป็นส่วนหนึ่งในการ ออกแบบสถาปัตยกรรม แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าเรามีสถาปัตยกรรมที่ตั้งมาก่อนบริบทจะทำงาน อย่างไรกับสถาปัตยกรรม บริบทที่ถูกพัฒนามาใหม่จะเป็นส่วนหนึ่งของสถาปัตยกรรมได้ อย่างไร สองแนวคิดนี้ถูกคิดกลับไปกลับมาในมิติของพื้นที่ ซ้อนทับในเรื่องของสถานที่ตั้ง

- การซ้อนทับของพื้นที่ผ่านบริบท

บริบทเป็นตัวกำหนดแนวทางในการออกแบบ พัฒนาพื้นที่ซ้อนทับในสถาปัตยกรรม ความสูง ภาพลักษณ์ สี สัน ขนาด องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ถูกสร้างขึ้นใหม่บนพื้นที่ซ้อนทับจะมีบริบทเป็นตัวช่วยในการกำหนดทิศทางของ สถาปัตยกรรมพิพิธภัณฑ์โคลัมบา ตั้งอยู่ในเมืองโคโลญประเทศเยอรมนีซึ่งเป็นเมืองที่ เกือบจะถูกทำลายอย่างสิ้นเชิงในช่วง สงครามโลกครั้งที่สองซึ่งเป็นที่เก็บสะสมงาน ศิลปะของนิกายโรมันคาทอลิก การออกแบบของ Zumthor ถูกสร้างขึ้นมาจาก ซากปรักหักพังของโบสถ์แบบโกธิก การออกแบบเป็นการต่อโครงสร้างมาจากตัวโบสถ์เดิม อาคารมีความเชื่อมโยงกับบริบททั้ง ในเรื่องของสัดส่วน จังหวะ และแนวของช่องเปิดอาคารมีความสัมพันธ์กับตัวอาคารเดิมที่เกิดขึ้นในบริเวณโดยรอบ

⁴ Mohsen Mostafavi, David Leatherbarrow. ต้นข้าว ปาณินท์, แปล. (2015). ปรากฏ-กาล ชีวิตของงานสถาปัตยกรรมผ่าน กาลเวลา. กรุงเทพฯ: ลายเส้น พับลิชชิ่ง.

รูปภาพที่ 1: แสดงความสัมพันธ์ของอาคารและบริบท

ที่มา: Ar.M Senthit สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.slideshare.net/senshot/kolumbamuseum-presentation-by-m-senthil>

จากแนวคิดของ Zumthor ที่สร้างอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ขึ้นโดยอ้างอิง จากตัวอาคารเดิมแล้วแนวคิดที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการออกแบบนี้คือการ สื่อสารความเป็นพิพิธภัณฑ์จากพื้นที่ภายในจากตัวงานศิลปะ และที่สำคัญคือจาก พื้นที่ซึ่งในความหมายที่ลึกซึ้งคือการให้สถานที่ตั้งของตัวพิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศิลปะด้วย

- การซ้อนทับของตำแหน่งที่ตั้งอาคาร

ตำแหน่งของที่ตั้งอาคารเดิมมีความสำคัญต่อการก่อสร้างและการปรับปรุงอาคารที่มีการซ้อนทับเป็นอย่างมาก เป็นเสมือนการสร้างองค์ประกอบใหม่ในตำแหน่งที่ตั้งเดิมโดยการยึดอาณาเขตของที่ตั้งเดิมเป็นหลัก และสร้างทับบนพื้นที่เดิมอย่างแยกคาง

Shelter for Roman Ruins ของ Peter Zumthor เป็นหนึ่งตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างสิ่งใหม่เข้าไปในแนวตำแหน่งเดิมเพื่อรักษาอาณาเขตเดิมของโบสถ์เก่าไว้ และยังมีหน้าที่ในการป้องกันซากของฐานรากของอาคารโรมันไว้ เป็นเสมือนเกราะป้องกันพื้นที่ประวัติศาสตร์ โดยกรอบอาคารที่สร้างครอบนั้นที่มีน้ำหนักเบาซึ่งทำจากไม้ lamella ซึ่งยอมให้แสงและอากาศถ่ายเทบริเวณผนัง

รูปภาพที่ 2: ภาพแสดงพื้นที่ภายในอาคาร Shelter for Roman Ruins

ที่มา: Atlas สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.atlasofplaces.com/architecture/shelterroman-archaeological-site/>

4.1.3.2 การซ้อนทับในเชิงกายภาพ

สิ่งที่สายตามองเห็นซึ่งเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรมโดยมีร่องรอยของเดิมที่ยังคงอยู่ และมีการเพิ่มเติมสิ่งใหม่เข้าไป โดย 2 สิ่งสามารถทำงานร่วมกันทำให้เกิดความสวยงามในรูปแบบใหม่ที่ยังคงมีความเป็นของเดิมคงอยู่ เรียกสิ่งที่ว่า การซ้อนทับเชิงกายภาพ โดยการซ้อนทับทางกายภาพจะเป็นการซ้อนทับผ่านรูปทรงที่เกิดขึ้น ผ่านโครงสร้างของเดิม และผ่านวัสดุ

- การซ้อนทับในเชิงกายภาพผ่านรูปทรง

รูปทรง (form) เป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ทำให้สถาปัตยกรรมสามารถเป็นตัวสื่อสารถึงองค์ประกอบต่างๆ ได้อย่าง ชัดเจน รูปทรงเป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมอย่างแรกที่มีมนุษย์จะสามารถเข้าใจและเข้าถึงความเป็นสถาปัตยกรรมได้เป็นอย่างดี

รูปทรงของอาคารเดิมเป็นเสมือนตัวกำหนดที่เคยเกิดขึ้นในอดีตร่องรอยที่ยังคงเหลือของรูปทรงนั้นเป็นเสมือนเครื่องมือทางประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการสันนิษฐานลักษณะของตัวอาคารเดิม แต่ในลักษณะ สถาปัตยกรรมที่ซ้อนทับนั้นสิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่ในบริบทของรูปทรงเดิมนั้นจะต้องคำนึงถึงสภาพลักษณะที่เกิดขึ้นและเป็นต้องเคารพรูปทรงที่มีอยู่เดิม เพื่อให้องค์ประกอบที่สร้างขึ้นใหม่สามารถผสมผสานกับของเดิมได้อย่างแนบคาย

รูปภาพที่ 3: ภาพแสดงพื้นที่ภายนอกและภายในอาคาร พิพิธภัณฑ์ Hedmark

ที่มา: Atlas สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.atlasofplaces.com/architecture/hedmarkmuseum/>

พิพิธภัณฑ์ Hedmark ผลงานของ Severre Fehn เป็นแนวความคิดต่อเติม รูปทรงใหม่ในพื้นที่ของอาคารเดิมที่มีความโดดเด่นในสถาปัตยกรรมหลังสงครามของนอร์เวย์ เป็นการออกแบบชิ้นส่วนต่างๆ ของอาคารพิพิธภัณฑ์ใหม่ที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดของอาคารเดิม สร้างรูปทรงใหม่ที่ต่อเนื่องจากรูปทรงเดิมมีการใช้วัสดุของโครงสร้างใหม่ผสมผสานเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการ สิ่งใหม่ได้ถูกต่อเติมเข้ากับแนวกำแพงของอาคารเก่าโดยเพิ่มเติมวัสดุใหม่เข้าไปแต่ผู้ออกแบบยังคงเลือกใช้วัสดุใหม่เพื่อให้เกิดความแตกต่างและสื่อสารให้เข้าใจถึงเรื่องราว ใหม่ที่เกิดขึ้นในบริบทเดิม

- การซ้อนทับในเชิงกายภาพผ่านโครงสร้าง

โครงสร้างเป็นองค์ประกอบหลักในงานสถาปัตยกรรมที่ช่วยสามารถให้สถาปัตยกรรมคงรูปอยู่ได้ เสาถือเป็นโครงสร้างที่สำคัญเป็นเสมือนตัวแทนขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ยังคงอยู่จากอดีต แม้ว่ากาลเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหนโดยส่วนใหญ่เสาถือเป็นองค์ประกอบที่ยังอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากเสาถือเป็นส่วนที่แข็งแรงที่สุดที่จะช่วยพยุงโครงสร้างของอาคาร

ไว้ ถึงแม้บางอาคารจะไม่มี โครงสร้างเสาที่ยังคงเหลืออยู่แต่คงยังทิ้งร่องรอยของแนวเสาเดิมไว้ให้ได้เป็น แนวทางในการสันนิษฐานรูปทรงของสถาปัตยกรรม

ตำแหน่งเสาเดิมของพิพิธภัณฑน์โคลัมบา ของ Peter Zumthor เป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะการซ้อนทับในเชิงโครงสร้างที่ยังคงยึดตำแหน่งของโครงสร้างเดิม มาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถาปัตยกรรมใหม่ สร้างความเข้าใจและเข้าถึงบริบทของตัวอาคารเดิมได้อย่างง่ายดาย ทำให้สามารถเห็นองค์ประกอบภายในและทำให้สามารถจินตนาการถึงพื้นที่ในอดีตผ่านโครงสร้างที่เกิดขึ้นใหม่

รูปภาพที่ 4: ภาพแสดงผังและพื้นที่ภายในอาคาร พิพิธภัณฑน์โคลัมบา

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019) สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum/kolumbaart-museum-cologne-peter-zumthor/>

- การซ้อนทับในเชิงกายภาพผ่านวัสดุ

วัสดุเป็นเครื่องมือในการสื่อสารถึงเรื่องราวของสถาปัตยกรรมได้อย่าง ชัดเจนที่สุด เนื่องจากวัสดุเป็นสิ่งที่อยู่ชั้นนอกสุดของสถาปัตยกรรม วัสดุเป็นเสมือนตัวแทนของประวัติศาสตร์ และเรื่องราวของผู้คนรวมถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ สื่อสารออกมาผ่านรูปแบบ กรรมวิธี ในการผลิตวัสดุที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม

พิพิธภัณฑน์ประวัติศาสตร์หนึ่งโปที่ ออกแบบโดย Wang shn สถาปนิกชาวจีนที่ให้ความสนใจและให้ความสำคัญของวัสดุพื้นถิ่น ซึ่งในการออกแบบพิพิธภัณฑน์แห่งนี้เป็นการนำวัสดุเดิมของอาคารเก่าในบริเวณพื้นที่มาใช้เป็นวัสดุหลักที่แสดงออกผ่านผิวอาคารใหม่ของพิพิธภัณฑน์ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างวัสดุเก่าที่มีอยู่เดิมและอาคารใหม่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เดิม ผู้ออกแบบต้องการสร้างพิพิธภัณฑน์แห่งนี้ให้เป็นสถานที่เก็บความทรงจำของผู้คนโดยการสื่อสารผ่านวัสดุ

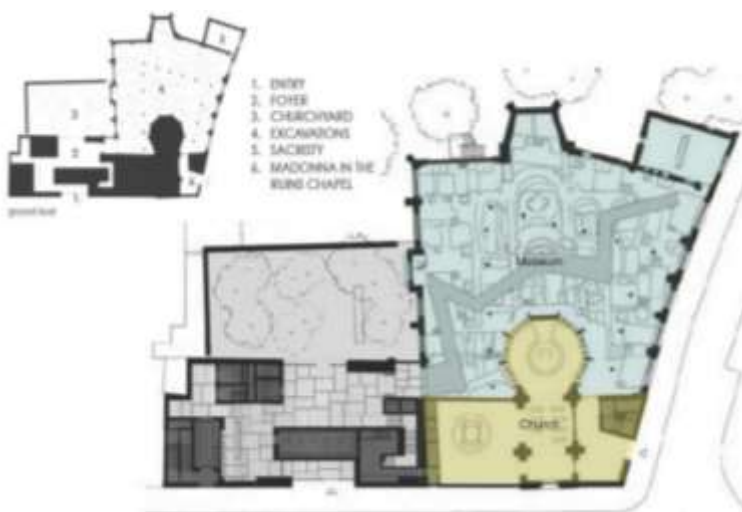
รูปภาพที่ 5: ภาพแสดงวัสดุภายนอกอาคาร พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์หนิงโป
ที่มา: Archdaily สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.archdaily.com/14623/ningbo-historic-museumwang-shu-architect>

4.1.3.3 การซ้อนทับในเชิงกายภาพ

หน้าที่ใช้สอย (Function) ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงถึงลักษณะของสถาปัตยกรรม อาคารแต่ละ รูปแบบก็จะมีลักษณะการใช้งานที่ต่างกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการของการใช้ใน ที่เกิดขึ้นในพื้นที่นั้นๆ ฟังก์ชันนอกจากจะเป็นตัวกำหนดลักษณะของสถาปัตยกรรมแล้วยัง เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้งาน ซึ่งเป็นตัวกำหนดขนาดของพื้นที่ที่จะเกิดขึ้น

อาคารที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในหลาย Generation ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงฟังก์ชันการใช้งานไปตามผู้ใช้งาน ณ ช่วงขณะนั้น ซึ่งจะมีการปรับรูปแบบและออกแบบพื้นที่ กิจกรรมให้สอดคล้องกับการใช้งาน

พิพิธภัณฑสถานโคลัมบาเป็นตัวแทนการออกแบบพื้นที่ซ้อนทับในการใช้งานจากเดิมที่พื้นที่ มีฟังก์ชันการใช้งานเป็นโบสถ์ แต่ในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนการใช้งานโดยส่วนหนึ่งยังคง มีหน้าที่เป็นโบสถ์ และอีกส่วนได้ปรับพื้นที่ให้เป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑสถาน ฟังก์ชันการใช้งานทั้งสองส่วนถูกซ้อนทับกันอย่างลงตัวระหว่างสิ่งที่ปรากฏอยู่เดิมในสถาปัตยกรรมและ สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่

รูปภาพที่ 6: ภาพแสดงผัง พิพิธภัณฑสถานโคลัมบา
ที่มา: Riccardo Bianchina. (2019). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum/kolumba-art-museum-colognepeter-Zumthor/>

4.1.4 ความสัมพันธ์ของพื้นที่ซ้อนทับ

จากมิติของการซ้อนทับที่เกิดขึ้น จากการซ้อนทับผ่านสภาพแวดล้อม ผ่านบริบท ผ่านทาง กายภาพ รูปร่าง รูปทรง โครงสร้าง วัสดุ รวมถึงลักษณะในการใช้งานทำให้สามารถเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากในอดีตและปัจจุบันผ่าน เครื่องมือตารางแสดงความสัมพันธ์การซ้อนทับในมิติ ต่างๆนำมาหาความสัมพันธ์ของมิติในการซ้อนทับผ่านกรณีศึกษา พิพิธภัณฑ์โคลัมบา ผลงานการออกแบบของ Perter Zumthor ซึ่งเป็นงานการออกแบบอาคารในรูปแบบใหม่สร้างทับในพื้นที่ อาคาร โบสถ์เดิมและได้มีการปรับฟังก์ชันการใช้งานบางส่วนเป็นพิพิธภัณฑ์และมีแนวคิดให้ส่วนของอาคารเดิม และบริบท เป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นอาคารที่มีความน่าสนใจที่จะสามารถแสดงเนื้อหาของมิติ ของการซ้อนทับได้อย่างครบถ้วน

ตารางที่ 2: แสดงความสัมพันธ์ของมิติซ้อนทับของเวลาอดีตและปัจจุบัน

ในการหาความสัมพันธ์ของมิติในการซ้อนทับ โดยให้สิ่งแวดล้อมสี่เหลี่ยมเป็นสิ่งที่ยังคงเหลือจากอดีต และให้สี่เหลี่ยมเป็น สิ่งใหม่ที่เข้าไปทำงานร่วมกันกับอดีตความสัมพันธ์ที่อยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสี่ เหลี่ยมจากอดีตและวงกลมสี่เหลี่ยมที่แสดงถึง ปัจจุบันคือมิติในการซ้อนทับที่เกิดขึ้นในการศึกษา ความสัมพันธ์ของการซ้อนทับของสถาปัตยกรรมจะมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและเรื่องราว ของสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้นๆ การที่วงกลมสองวงซ้อนกันมากๆในตารางเป็น เหมือน เครื่องที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงมิติที่ซ้อนทับกันระหว่างอดีตและปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงว่าสถาปัตยกรรมใน อดีตทำงาน ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพกับสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน โดยกระบวนการหาความสัมพันธ์ของการซ้อนทับผ่านมิติต่างๆ ดังนี้

- มิติในการซ้อนทับของบริบท

ในช่วงต้นทศวรรษ 1990s สังคมชนชั้น ได้ตัดสินใจสร้างพิพิธภัณฑ์หลังใหม่ในโคลัมบาและ ในปี ค.ศ. 1997 ได้ จัดการประกวดการออกแบบระดับนานาชาติซึ่ง Peter Zumthor สถาปนิกชาวสวิสได้ชนะการประกวดแบบ และพื้นที่ที่ ได้รับการพัฒนาเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งใหม่ คือ โบสถ์กลางแห่งเซนต์โคลัมบา (Marienkapelle St. Kolumba) ซึ่งอยู่ไม่ ไกลจากมหาวิหารโคโลญ ยิ่งไปกว่านั้นโบสถ์ดั้งเดิมโบสถ์ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงในช่วงสงครามและถูกแทนที่ด้วย โบสถ์สมัยใหม่ในปี พ.ศ. 2493 มีเพียงบางส่วนของโครงสร้างโรมันกอทิกดั้งเดิมที่ยังคงอยู่ อาคารพิพิธภัณฑ์ได้มีการก่อสร้าง ขึ้นในตำแหน่งอาคารเดิมมีการซ้อนทับของแนวอาคารเดิม และสอดคล้องอาคารที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงทั้งสัดส่วน จังหวะ และอาคารอาคารพิพิธภัณฑ์ยังสามารถทำงานร่วมกันกับบริบทที่มีอยู่เดิมได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 3: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของบริบท

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-art-museum-cologne-peterzumthor/>

- มิติในการซ้อนทับของที่ตั้งอาคาร

โบสถ์กลางแห่งเซนต์โคลัมบา ที่ออกแบบในปี 1949 นั้นถูกห่อหุ้มด้วยพิพิธภัณฑสถาน Kolumba และเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของสิ่งที่เหลืออยู่รอดพ้นจากการทิ้งระเบิดในสงคราม เป็นเสมือนสัญลักษณ์แห่งความหวัง อาคารนี้ได้สร้างเสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 2007 พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เป็นการผสมผสานสถาปัตยกรรมร่วมสมัยเข้ากับส่วนที่ยังหลงเหลือของสิ่งก่อสร้างยุคกลาง รวมถึงโบสถ์ St. Columba การก่อสร้างได้สร้างในตำแหน่งของผังเดิมของอาคารที่เป็นพื้นที่ โบสถ์และอาคารใหม่ที่เป็นพิพิธภัณฑสถานได้สร้างครอบโดยยึดตำแหน่งของผังเดิมของอาคารเกิด การทำงานร่วมกันอย่างลงตัวของพื้นที่ใหม่และอาคารเดิม ที่เป็นเสมือนสถานที่แห่งความหวัง และความทรงจำของพื้นที่

ตารางที่ 4: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของที่ตั้ง

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-art-museum-cologne-peterzumthor/>

- มิติในการซ้อนทับของกายภาพผ่านรูปทรง

โบสถ์กลางแห่งเซนต์โคลัมบา โคคเค่นด้วยความใหญ่โตของปริมาตรของรูปทรง และสีที่อบอุ่นที่อยู่บริเวณจุดตัดของถนน ทำให้เป็นสถานที่ที่สำคัญและง่ายต่อการเข้าถึงด้วยตำแหน่งของที่ตั้งโดย Zumthor ได้ออกแบบรูปทรงบนเปลือกอาคารเพื่อให้แสงสว่างที่สลอด ผ่านรูปทรงของอิฐเข้าไปในอาคารเพื่อช่วยให้แสงส่องเข้ามาในพื้นที่ภายใน โดยรูปทรงได้สร้างท่อน้ำอาคารโบสถ์เดิมไว้และมีการสร้างรูปทรงใหม่ขึ้นจากผนังโบสถ์เดิม

ตารางที่ 5: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของรูปทรง

ที่มา: Riccardo Bianchina(2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum/kolumba-art-museum-cologne-peterzumthor/>

- มิติในการซ้อนทับของกายภาพผ่านโครงสร้าง

โบสถ์กลางแห่งเซนต์โคลัมบามีร่องรอยจากโครงสร้างเดิมอย่างชัดเจน Zumthor ยังคงใช้ ตำแหน่งของเสาเดิมที่ยังคงเหลืออยู่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสร้างอาคารให้มีความสูงในและรูป ด้านเป็นแนวตรง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้อาคารแห่งนี้เป็นสถาปัตยกรรมร่วมสมัยที่เป็นเครื่อง เตือนความทรงจำในแง่มุมประวัติศาสตร์ของเมืองโคโลญที่มีลักษณะเป็นตึกแถวแบบแคบๆ

ตารางที่ 6: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของรูปทรง

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-artmuseum-cologne-peter-zumthor/>

- มิติในการซ้อนทับของกายภาพผ่านวัสดุ

สิ่งที่สำคัญที่สุดของพิพิธภัณฑ์ Kolumba อยู่ที่การผสมผสานระหว่างสิ่งใหม่ และสิ่งเก่า Zumthor ได้ออกแบบเปลือกอาคารเป็นแบบเรียบและตรงไปตรงมา ซึ่งโดดเด่นในระดับถนน การเชื่อมต่อระหว่างสี่ของวัสดุ รูปทรง และฉากปรักหักพัง เป็นศิลปะแห่งความ เรียบง่าย ซึ่งส่งผลให้ส่วนด้านหน้าของอาคาร ทำให้เกิดความรู้สึกเรียบง่าย เยียบและสงบ และ ด้วยวัสดุที่ปิดผิวอาคารทำจากอิฐสีเทาอ่อนที่ทำด้วยมือใน และช่องแสงเพียงเล็กน้อยที่เข้าไปให้ แสงสว่างภายใน พิพิธภัณฑ์ศิลปะที่ Kolumba แห่งนี้เป็นเสมือนบทกวีแห่งสันติภาพและชีวิต (ในภาษาละติน columba หมายถึง นกพิราบซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งสันติภาพแบบดั้งเดิมของชาวคริสต์ศาสนิกชน)

- พิพิธภัณฑ์ Kolumba เป็นตัวแทนการใช้วัสดุมีความโดดเด่นอย่างแท้จริง ซึ่งเป็น วิธีการรวมฉากปรักหักพังของสถาปัตยกรรมในยุคกลางเข้าด้วยกันกับสถาปัตยกรรมยุคใหม่เกิด เป็นการสร้างบทสนทนาระหว่างสถาปัตยกรรมเก่าและใหม่

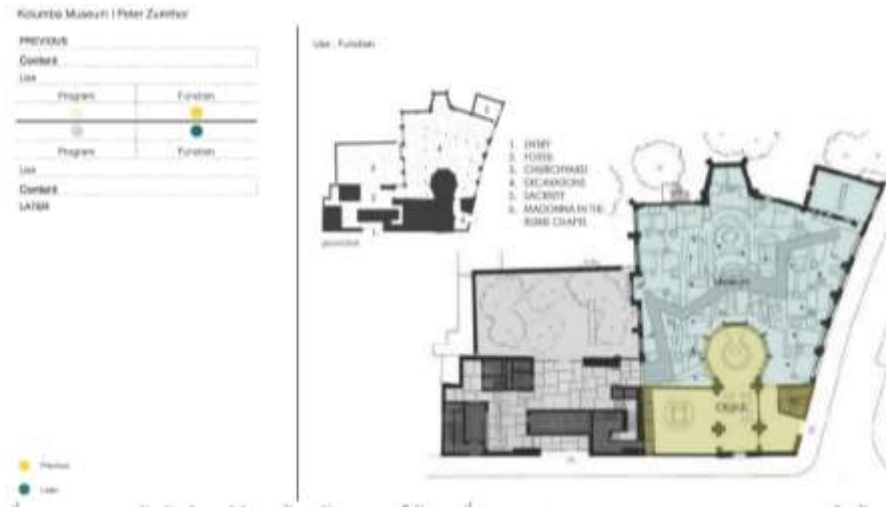

ตารางที่ 7: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของวัสดุ ที่มาของรูปภาพ : Riccardo Bianchina(2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม ปี 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-artmuseum-cologne-peter-zumthor/>

- มิติในการซ้อนทับผ่านโปรแกรมและการใช้งาน

ความคิดของ Zumthor คือ การล้อมรอบฉากปรักหักพังของโบสถ์และผสมผสานเข้ากับบริบทเดิมที่มีอยู่ทั้งหมด ระดับอาคารเดิมที่ต่ำกว่าพื้นของอาคารใหม่นั้นถูกทิ้งให้เป็นแหล่งโบราณคดีที่มีทางเดินที่นำไปสู่ระดับบนซึ่งเป็นที่ตั้งของพื้นที่จัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ มีการ สร้างเส้นทางที่คดเคี้ยวที่ถูกแทรกไปในบริเวณแนวเสาเดิม มีห้องจัดแสดง 16 ห้องซึ่งจัดขึ้น บนอาคารสามชั้น เป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานของศิลปินทางศาสนาโบราณและร่วมสมัย ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 1,750 ตารางเมตร ภายในจะมีการใช้แสงสว่างที่สลัว ๆ เป็นส่วนตัว ใช้พื้นที่สีอ่อนรวมถึงพื้นคอนกรีตขัดมัน เพื่อเน้นงานศิลปะที่เปิดเผยและให้ เห็นรู้สึกถึงความเรียบง่ายและไร้กาลเวลา

แผนผังได้ออกแบบโดยคำนึงถึงความซับซ้อนของฟังก์ชันของพิพิธภัณฑ์ซึ่งรองรับ แกลเลอรีทั้งศิลปะโบราณและสมัยใหม่ ห้องนิทรรศการชั่วคราว ห้องสมุด และเป็นการผสมผสานกับการจุดค้นที่สามารถเข้าเยี่ยมชมอาคารยุคกลางในสถานที่ดั้งเดิม สถานที่ สักการะบูชา และลานทำสมาธิแบบเปิดโล่งและสวนตั้งอยู่กลางอาคาร

ตารางที่ 8: แสดงความสัมพันธ์ของมิติการซ้อนทับของการใช้งาน

ที่มา: Riccardo Bianchina. (2019) สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-art-museum-colognepeter-zumthor/>

4.1.5 ผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ในการซ้อนทับ

สิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาของมิติความสัมพันธ์ของสถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลาเป็นการหาจุดร่วมกันของสิ่งที่มีอยู่เดิมและสิ่งใหม่ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงบริบทของแต่ละอาคารที่สามารถสร้างคุณค่าที่เกิดขึ้นในทางอารมณ์ความรู้สึก การแสดงตัวตน ความต่อเนื่องของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จิตวิญญาณและสัญลักษณ์ของสถานที่ ค่านิยมทางวัฒนธรรม เรื่องราวประวัติศาสตร์ของถิ่นที่ ความงาม ความเป็นเอกลักษณ์ ความงามทาง สถาปัตยกรรม ความงามในเชิงบริบท ระบบนิเวศ ความเหมาะสมในการประยุกต์เทคโนโลยีและ วิทยาศาสตร์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง คุณค่าแห่งการเรียนรู้ การเป็นแหล่งศึกษา คุณค่าในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม

กระบวนการในการศึกษาจะเป็นเหมือนการสร้างแนวทางการพัฒนาพื้นที่ซ้อนทับที่ เกิดขึ้นให้มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแนวทางในการศึกษาจะให้เห็นความสำคัญของคุณค่าคือ คุณค่า ต่อพื้นที่ คุณค่าต่อสถาปัตยกรรม และคุณค่าต่อผู้คน โดยเป็นการเปรียบเทียบคุณค่าที่เกิดขึ้น ในก่อนและหลัง หรือคุณค่าที่เกิดขึ้นในอดีตและคุณค่าในปัจจุบัน

ตารางที่ 9: แสดงความสัมพันธ์ของผลลัพธ์เชิงมูลค่ามิติการซ้อนทับ โดยมิติความสัมพันธ์ที่ซ้อนกันระหว่างวงกลมสีเหลืองและวงกลมสีเขียวจะเป็นมิติ ของความสัมพันธ์ของคุณค่าที่เกิดขึ้นร่วมกันที่สามารถส่งเสริมอาคารที่มีอยู่เดิมและช่วยพัฒนา พื้นที่ใหม่ได้อย่างลงตัว

- คุณค่าต่อพื้นที่

เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ซ้อนทับให้มีประโยชน์ต่อภาพรวมส่งเสริมให้พื้นที่ เดิมให้ทำงานร่วมกับพื้นที่ใหม่ได้ อย่างลงตัว พิพิธภัณฑ์ Kolumba เป็นแนวทางในการ สร้างมูลค่าให้แก่ซากอาคารเดิมให้กับมามีชีวิตอีกครั้งส่งเสริมให้บริบท พื้นที่นั้นกลับมา มีชีวิต มีการออกแบบให้ผสมผสานให้เข้ากันระหว่างบริบทที่มีอยู่เดิมและสิ่งที่เพิ่มเข้า ไปใหม่เกิดเป็นพื้นที่ นิทรรศการใหม่แก่ชุมชนเกิดการปฏิสัมพันธ์กันของผู้คนในพื้นที่

ตารางที่ 10 : แสดงความสัมพันธ์ของคุณค่าต่อพื้นที่

ที่มา: Riccardo Bianchina(2019) สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum/kolumba-art-museum-cologne-peter-zumthor/>

- คุณค่าต่อสถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมเป็นสิ่งที่แสดงออกได้มากที่สุดเมื่อพื้นที่ซ้อนทับถูกพัฒนา เป็นแนวทางในการส่งเสริมสถาปัตยกรรม ให้กลับมามีคุณค่าและเกิดผลทางความงามในเชิงสถาปัตยกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมให้มีการเปลี่ยนแปลง ไปในทิศทางที่ดีขึ้น พิพิธภัณฑ์ Kolumba แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาพื้นที่ซ้อนทับที่ถูกพัฒนา ได้อย่างแยก คายโดยให้ความสำคัญกับพื้นที่อาคารเดิมที่มีอยู่ในบริบทและสร้างอาคารใหม่ เข้าไปให้ทำงานร่วมกันกับแนวของอาคารเดิมที่มีฟังก์ชันเป็นโบสถ์เก่า เกิดการทำงานร่วมกัน ทั้งในเชิงกายภาพวัสดุโครงสร้างและการใช้งานที่คงพื้นที่เดิมไว้

ตารางที่ 11: แสดงความสัมพันธ์ของคุณค่าทางสถาปัตยกรรม

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum/kolumba-art-museum-cologne-peter-zumthor/>

- คุณค่าต่อผู้คน

ผู้คนเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซ้อนทับ การพัฒนาพื้นที่ซ้อนทับให้ส่งเสริมการสร้างคุณค่าต่อผู้คนเป็นกระบวนการการกระตุ้นอารมณ์ และความรู้สึกของผู้คนที่ผ่านไปและเข้าไปใช้งานทั้งกระตุ้นจิตสำนึก กระตุ้นการเรียนรู้ กระตุ้นความรู้สึกทางจิตวิญญาณให้ผู้คนได้เห็นถึงความงามและคุณค่าที่ตีงามของพื้นที่ พิพิธภัณฑ Kolumba แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาพื้นที่ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ โดยเชื่อมโยงกับบริบททางวัฒนธรรมเดิมซึ่งเป็นเสมือนแห่งความรู้ทาง ประวัติศาสตร์ เกิดความงามทั้งในรูปทรงอาคารและความงามในเชิงอารมณ์และความรู้สึก

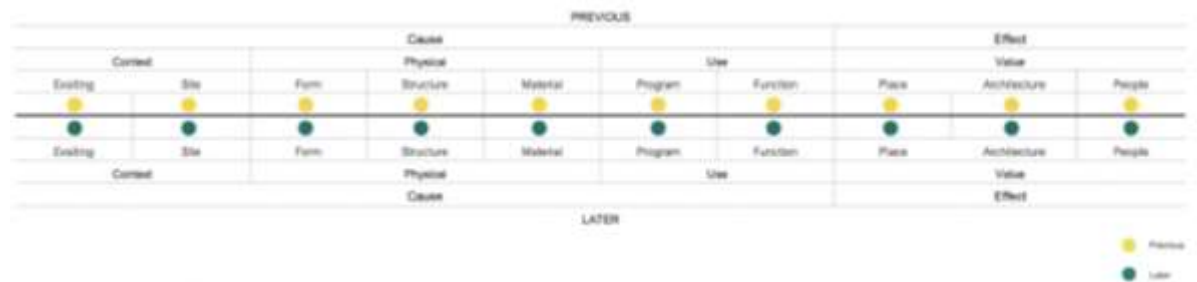

ตารางที่ 11 : แสดงความสัมพันธ์ของคุณค่าต่อผู้คน

ที่มา: Riccardo Bianchina (2019). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/my-museum /kolumba-artmuseum-cologne-peter-zumthor/>

5. การอภิปรายผล

จากกระบวนการศึกษา “สถาปัตยกรรมซ้อนทับเวลา” ที่เป็นแนวคิดในการมองสถาปัตยกรรมผ่าน ตัวแปรของเวลา โดยเป็นการทำความเข้าใจผ่านมิติของการซ้อนทับที่เกิดขึ้นในพื้นที่ผ่านบริบท (Context) กายภาพ (Physical) และพื้นที่การใช้งาน (Function)

ตารางที่ 12: แสดงความสัมพันธ์ของผลลัพธ์มิติการซ้อนทับผ่านบริบทเดิมและบริบทใหม่

พื้นที่ซ้อนทับที่มาจากกระบวนการในข้างต้นที่เรียกว่าเหตุเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการทำงานร่วมกัน ของพื้นที่ เดิมและพื้นที่ใหม่ พื้นที่ที่ซ้อนทับกัน ทั้งในเชิงบริบท เชิงการใช้งาน ผ่านรูปทรง โครงสร้าง ผ่านวัสดุ และเชิงการใช้งานใน พื้นที่ จากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นถ้าเกิดการดำเนินงานร่วมกันของพื้นที่เดิมและพื้นที่ใหม่ เป็นเป็นการซ้อนทับแต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับ บริบทอื่นๆและปัจจัย รวมถึงเหตุของการซ้อนทับและไม่ซ้อนทับที่เกิดขึ้น โดยทั้งนี้เน้นแสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันกับสิ่งของ ที่มีอยู่เดิมและสิ่งใหม่ที่เกิดปฏิสัมพันธ์กันในเชิงภาพลักษณ์ที่มองเห็นผ่านกายภาพ

โดยเป้าหมายของการศึกษา เน้นให้เห็นถึงคุณค่าเชิงทางความงามขององค์ประกอบทาง สถาปัตยกรรม คุณค่าที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ และคุณค่าทางจิตใจของผู้คนที่เข้าไปใช้งานที่เกิดการทำงานร่วมกันขององค์ประกอบที่ซ้อนทับของสถาปัตยกรรม ที่เกิดขึ้นในผ่านกาลเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน จนเกิดเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เชิงซ้อนทับเพื่อเกิดเป็นพื้นที่ที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้คนต่อจิตใจ และต่อประเทศชาติต่อไป

บรรณานุกรม

- Mette Aamodt. (2017) สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.slowspace.org/metaphysicstime-space-andarchitecture>
- Bernard M. Feilden (2003). **Conservation of Historic Buildings.**
- Mohsen Mostafavi, David Leatherbarrow, ต้นข้าว ปาณินท, แปล. (2015). **ปรากฏ-กาล ชีวิตของงานสถาปัตยกรรม ผ่านกาลเวลา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ลายเส้น.
- **Kolumba Museum.** Riccardo Bianchina. (2019). สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.inexhibit.com/mymuseum/kolumba-art-museum-colognepeter-zumthor/>
- **Ningbo Historic Museum.** Archdaily สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.archdaily.com/14623/ningbo-historic-museum-wangshu-architect>
- **Hedmark Muaeum, Atlas.** สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.atlasofplaces.com/architecture/hedmark-museum/>
- **Shelter for Roman Ruins, Atlas.** สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2563, จาก URL <https://www.atlasofplaces.com/architecture/shelterroman-archaeological-site/>